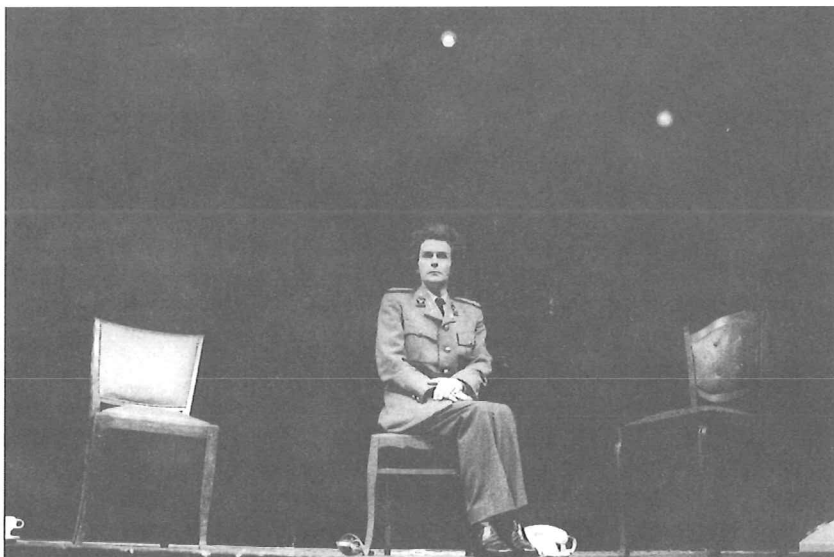

Drie koningen en een controletoren

Compagnie De Koe bracht een tweeluik uit rond macht en manipulatie. Twee zeer uiteenlopende voorstellingen die zo te zien alleen een controletoren gemeen hebben.

3 Koningen, Cie De Koe / Sofie Van Mieghem

Op 6 januari van dit jaar pakte Compagnie de Koe uit met haar eerste produktie van dit seizoen, *3 Koningen*. In december had de groep een 'gevisualiseerde proloog' gebracht, het lokatieproject *De rest is overschot*. Aan dit tweeluik werkten deels verschillende equipages. Van de oprichters van Compagnie de Koe zorgde Bas Teeken mede voor het idee en de teksten van de proloog; Peter Van den Eede deed de regie van *3 Koningen* en schreef een gedeelte van de tekst.

Voor *De rest is overschot* werkte Bas Teeken samen met beeldend kunstenaar Michiel Voet aan de vormgeving. Als je in de voormalige Rijstpellerij op de Vlaamse Kaai binnenkomt, word je verwelkomd door twee hostessen. Eerst word je rondgeleid omheen een grote houten constructie. Het lijkt wel een bouwwerf, want er ligt bouwmaterial

en er lopen bouwvakkers rond. De hostessen delen uit dekens gemaakte overjassen rond. Uiteindelijk mag het publiek binnen.

De houten constructie blijkt uit vier compartimenten te bestaan. In de eerste 'zaal' staan een kleine publiekstribune en een lezenaar opgesteld. Een man (Bas Teeken) in net pak komt op en begint te vertellen. De spreker blijkt een projectontwikkelaar te zijn die een lezing komt houden. Bas Teeken geeft met deze lezing een indrukwekkend staaltje retoriek weg. Via een breed uitgesmeerde verheerlijking van de wonderwel georganiseerde mierenwereld wil hij zijn toehoorders overtuigen van het belang van planologie en projectontwikkeling. Om zijn pleidooi visuele kracht bij te zetten, worden de kernwoorden op twee wanden geprojecteerd.

Na afloop worden de toeschouwers naar de tweede zaal geleid, waarbij ze thee aangeboden krijgen. In deze ruimte hangen langs twee zijden glazen kasten waarin een bouwvakker zit. Peter Van den Eede ondervraagt op een brutale, uitgekookte en valse manier achtereenvolgens een man, diens kind en vrouw. De scène lijkt zich af te spelen in een totalitaire staat: acteurs én toeschouwers dragen een nummer op hun jas, er is een 'baas van het land' en ook een belangrijke god. In naam van orde en god mogen mensen blijkbaar ondervraagd en gefolterd worden.

In de derde zaal ligt puin op de grond en hangen aan weerszijden houten kokers. Uit een luidspreker klinkt een niet echt goed te volgen verhaal waarin opnieuw mieren een rol spelen. De laatste zaal is ondertussen al zichtbaar geworden. Daar staat een man in zwart uniform en met een bivakmuts een tekst op te zeggen. Op het einde doet hij zijn bivakmuts af en loopt weg.

Toeschouwer tussen twee stoelen

In de opeenvolging van de vier scènes zit een zekere evolutie, van concreet naar abstract, van herkenbaar naar bevreemdend: van een alledaags gegeven als een lezing, via de scène van de harde ondervraging tot de bevreemdende situatie in de derde en vierde scène. De toeschouwer wordt stap voor stap van het 'bekende' naar het 'onbekende' gebracht.

De thematiek van macht en manipulatie speelt op twee niveaus. Er worden verschillende situaties getoond waarin macht een belangrijke rol speelt. Maar de produktie speelt ook met de macht of de mogelijkheid tot manipulatie die de theatermaker tegenover zijn publiek heeft. In de eerste zaal spelen de toeschouwers letterlijk mee – ze hebben trouwens ook een 'kostuum' aan. Zij worden willens nillens gedwongen in de rol van publiek dat een lezing ondergaat van een listige projectontwikkelaar. In de tweede zaal wordt de bezoeker weer helemaal toeschouwer, zodat hij in de derde en vierde zaal tussen twee stoelen dreigt te vallen: die van toeschouwer en die van betrokkene in het spel. De bezoeker is in de twee laatste scènes bijna alleen – in de voorlaatste scène is er zelfs geen acteur –, en moet dus wel de rol van 'acteur' op zich nemen, maar hij krijgt geen specifieke rol opgelegd zodat hij niet